

RADA GMINY JELEŚNIA

**Uchwała Nr XV/97/2016
Rady Gminy Jeleśnia
z dnia 7 stycznia 2016 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Jeleśnia na rok 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.)

Rada Gminy Jeleśnia uchwala, co następuje :

§1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Jeleśnia na rok 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§2

Sprawozdania z realizacji Programu winny być składane Radzie Gminy cztery razy w roku,
tj. do 10 kwietnia 2016 roku,
do 10 lipca 2016 roku,
do 10 października 2016 roku,
do 20 grudnia 2016 roku.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jeleśnia.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY JELEŚNIA**

mgr inż. Ryszard Nowak

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii Gminy Jeleśnia na rok 2016

**GKPirPA
w Jeleśni**

WSTĘP

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu. W przypadku alkoholu potrzeba prawnego uregulowania, czyli interwencji „zewnętrznej” za pomocą prawa wynika również z braku możliwości rozwiązania tych problemów za pośrednictwem innych środków¹.

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wydanie z 2009 roku) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski ok. 17,5 mld. zł.

Corocznie, z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu, umiera na całym świecie 2,3 mln osób. Osoby nadużywające alkoholu stanowią około 20% pacjentów ostrych dyżurów. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.²

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową. „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Jeleśnia na 2016 rok”, zwany dalej Programem,

¹ „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Praktyczne wskazówki dla samorządów” K. Łukowska, K. Okulicz- Kozaryn s.10

² „Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011- 2015 www.parpa.pl

określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm.). Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity – Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Jeleśnia opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”. Wykorzystano również publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

I. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.). Obowiązek ten wynika także z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity – Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.).

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ W GMINIE JELEŚNIA

Dla potrzeb opracowania Programu w Gminie Jeleśnia w marcu 2015 roku przeprowadzono Diagnozę Lokalnych Problemów Społecznych oraz na bieżąco analizowane były dane w kolejnych latach. Diagnoza i analiza problemów społecznych jest podstawą opracowania celów głównych, szczegółowych i konkretnych zadań Programu. Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół, członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

„Wnioski z Diagnozy Lokalnych Problemów Społecznych mieszkańców gminy Jeleśnia – 2015 (str. 53-54)."

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie gminy Jeleśnia można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Jednym z najważniejszych problemów młodych mieszkańców gminy zdaje się być wczesna inicjacja alkoholowa – 13% uczniów szkoły podstawowej i 46% gimnazjalistów ma ją już za sobą, a także wysoki wskaźnik bieżącego używania alkoholu – 31% uczniów szkoły podstawowej i 44% gimnazjalistów. Jest to alarmujący sygnał dla władz lokalnych, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.
2. Młodzi ludzie coraz częściej sięgają po napoje wysokoprocentowe np. wódka – po 20% z każdej grupy wiekowej zadeklarowało taką odpowiedź, jednak nadal prym wiodzie piwo – 60% uczniów szkoły podstawowej i 63% gimnazjalistów, być może dlatego, że młodzież posiada błędne informacje, że alkohol w piwie jest mniej szkodliwy. Zostawia to pole do działań informacyjnych w zakresie szkodliwości picia alkoholu pod każdą postacią.
3. Już wśród uczniów szkoły podstawowej zdarzyły się przypadki upijania się – 21% osób, które deklarowały, że już piły alkohol, natomiast w gimnazjum 25% przyznało się do incydentów upicia się.
4. Bardzo niepokojące jest to, że pośród uczniów szkoły podstawowej zapytanych z kim po raz pierwszy pili alkohol, aż 38% wskazało rodzica, a 25% inną osobę dorosłą z rodziny. Wskazywać to może na wysoki poziom aprobaty rodziców na takie zachowania. Dlatego ważne, aby podejmując działania profilaktyczne, objąć nimi cały system rodzinny, nie tylko dzieci ale również dorosłych.
5. Jeśli chodzi o narkotyki, problem na terenie gminy istnieje i nie należy go lekceważyć. Szczególnie, że młodzież deklaruje, że zna osoby, które „biorą” narkotyki, natomiast bezpośredni kontakt z narkotykami zadeklarowało 8% uczniów szkoły podstawowej i 5% gimnazjalistów. Najczęściej młodzi ludzie ze środków psychoaktywnych wymieniali marihuanę i dopalacze, a co chyba najbardziej niepokojące, 35% gimnazjalistów wskazało otoczenie szkoły, jako miejsce gdzie można nabyć narkotyk.
6. Potrzebę edukacji potęguje fakt, iż sama młodzież twierdzi, że ich wiedza na temat narkotyków jest niewystarczająca (68% uczniów szkoły podstawowej i 57% gimnazjalistów. Również duża część osób dorosłych przyznała, że ich wiedza na temat narkotyków jest niewielka (48%).
7. Większość młodych respondentów ma zdecydowanie negatywny stosunek do narkotyków. Jednak mimo deklarowanego, negatywnego stosunku część osób sięga po narkotyki. Może to wynikać z przekonania, że ogólnie narkotyki są złem, ale niektóre z nich i zażywane od czasu do czasu nie są groźne. Wiedza ta może płynąć od osób

- dorosłych, ponieważ co dziesiąty dorosły respondent uważa, że jeśli narkotyki przyjmuje się rzadko, to nie są one szkodliwe dla zdrowia
8. Najważniejszym problemem w środowisku lokalnym w opinii mieszkańców jest narkomania, alkoholizm oraz picie alkoholu przez młodzież. Tutaj pozostaje przestrzeń dla władz jeśli chodzi o wprowadzanie programów pomocowych dla osób uzależnionych ale także, a może przede wszystkim opracowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.
 9. Dorośli mieszkańcy gminy (72%) przyznali, że nie znają działań lokalnych, podejmowanych w celu rozwiązywania problemów alkoholowych, jednocześnie takich działań od władz oczekują – 78% respondentów tak odpowiedziało.
 10. Według dorosłych respondentów najważniejszym w działalności lokalnych władz powinno być udzielanie pomocy osobom i rodzinom, których dotyczy problem alkoholowy a także działania edukacyjne i profilaktyczne.
 11. Zarówno według dorosłych mieszkańców gminy (43%) , jaki i według ankietowanych sprzedawców (30%), picie alkoholu wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat, co może sugerować, że prowadzenie działań profilaktycznych jest nadal niezbędne, konieczna jest wręcz ich intensyfikacja.
 12. Badanie wykazało, że na terenie gminy zdarzały się przypadki sprzedaży produktów alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych osobom niepełnoletnim dlatego też ważnym zadaniem władz lokalnych zdaje się być wzmocnienie kontroli dostępności alkoholu i wyrobów tytoniowym na terenie gminy.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Jeleśnia oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe

1. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:

- 1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;
Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów przedszkolnych, szkolnych, rodzinnych i wychowawczych, rówieśniczych, liczba uczestników tych programów, liczba realizatorów.
- 2) doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych; Wskaźniki: liczba zgłoszonych do realizacji programów o udoskonalonej i zintegrowanej treści programowej.
- 3) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych;
Wskaźniki: liczba realizatorów działań profilaktycznych, którzy podwyższyli swoje kwalifikacje, liczba programów zawierających nowe metody i formy oddziaływań.
- 4) monitorowanie działań profilaktycznych;
Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań monitorujących, liczba uczestników, ilość wyników pochodzących z ewaluacji poszczególnych działań, wysokość środków przeznaczonych na realizację działań.

2. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych, poprzez:

1) edukowanie i informowanie, w tym zwłaszcza edukacja publiczna; Wskaźniki: ilość medialnych akcji informacyjnych, ilość zrealizowanych edukacyjnych programów profilaktycznych adresowanych do ogółu odbiorców, liczba uczestników.

2) promowanie zdrowego stylu życia, m.in. poprzez kampanie, festyny, imprezy dla mieszkańców Gminy Jeleśnia, zajęcia integracyjne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży; Wskaźniki: liczba kampanii, liczba imprez, liczba uczestników, liczba realizatorów.

3. Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez:

1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży; Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników.

2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, Ilość przeprowadzonych kontroli, wyniki otrzymane z porównania z wynikami poprzednich kontroli.

4. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:

1) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej w Punkcie Konsultacyjnym;

Wskaźniki: ilość przeprowadzonych konsultacji specjalistycznych, zajęć terapeutycznych, warsztatów, treningów, liczba ich uczestników, w tym liczba osób kończących terapię.

2) wspieranie działania placówek leczenia odwykowego w szczególności poprzez:

a) finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych oraz DDA, a także ofiar i sprawców przemocy domowej, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ,

b) dofinansowanie poprawy warunków bazy lokalowej i ich wyposażenia,

c) dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji pracowników leczenia odwykowego, Wskaźniki: ilość dodatkowych programów, liczba uczestników, jakość bazy lokalowej porównanie ze stanem poprzednim, ilość odbytych przez pracowników leczenia odwykowego szkoleń, kursów itp.

5. Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

1) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i sytuacje kryzysowe w Punkcie Konsultacyjnym;

Wskaźniki: liczba udzielonych specjalistycznych porad/konsultacji, liczba osób korzystających z porad/konsultacji, liczba rodzin korzystających z porad/konsultacji, liczba osób udzielających porad/konsultacji.

2) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba przeprowadzonych konsultacji, liczba osób, które wzięły udział w programach, liczba osób korzystających z konsultacji, liczba realizatorów programów, liczba osób przeprowadzających konsultacje.

3) monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań monitorujących, liczba osób/rodzin objętych monitoringiem.

4) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych konsultacji, form terapii, pomocy prawnej, liczba osób korzystających z tych form pomocy, liczba podmiotów współpracujących.

6. Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służące rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

1) udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Programu;

Wskaźniki: liczba udzielonych porad, konsultacji, szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, liczba podmiotów.

2) współdziałanie z instytucjami i organizacjami w realizacji wspólnych przedsięwzięć służących poprawie skuteczności prowadzonych zadań;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań profilaktycznych oraz terapeutycznych, liczba uczestników, liczba współpracujących podmiotów, liczba wspólnie realizowanych zadań.

Zadania

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych:

1) Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych w następujących formach:

a) konsultacje specjalistów,

b) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty i treningi,

c) pomoc i wsparcie psychologiczne,

d) zajęcia będące alternatywą wobec używania substancji psychoaktywnych, wspomagające proces zdrowienia,

e) wspieranie osób uzależnionych, po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej,

f) pomoc udzielana osobom uzależnionym od narkotyków, hazardu, internetu, nikotyny

2) Udział lub organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu terapii uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych poprzez:

a) konsultacje specjalistów,

b) zajęcia edukacyjne,

c) warsztaty umiejętności życiowych,

d) treningi zachowań,

e) poradnictwo,

f) psychoterapię,

g) działalność z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej.

2) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób które chcą uzyskać informacje na temat uzależnień.

3) Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku.

4) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez:

a) dofinansowanie zadań realizowanych w ośrodkach interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie,

b) szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego,

c) dofinansowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,

d) dofinansowanie programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,

e) finansowanie pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej dla ofiar przemocy w ramach pracy zespołów interwencyjnych w środowisku zdarzenia.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych:

1) Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym:

a) programów informacyjno-edukacyjnych,

b) programów środowiskowych,

c) programów rówieśniczych,

d) programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii

e) programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka”, m. in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym,

f) programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych,

g) programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich,

h) programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców,

i) programów realizowanych w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii oraz wakacji.

2) Prowadzenie edukacji publicznej we współpracy z mediami publicznymi. Organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych.

3) Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych adresowanych do mieszkańców Gminy Jeleśnia.

4) Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

5) Udział lub organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych podnoszących poziom kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień.

6) Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności różnych substancji psychoaktywnych (między innymi „dopalaczy” oraz innych środków odurzających).

7) Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.

8) Opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.

9) Zakup materiałów, nagród, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.

10) Inne działania z zakresu profilaktyki.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1) Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

2) Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w zakresie realizacji:

a) programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka,

b) programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,

c) programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od narkotyków.

3) Współpraca z ruchami samopomocowymi.

5. Działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

IV. ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU

Program adresowany jest głównie do:

- a) mieszkańców Gminy Jeleśnia,
- b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- c) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów szkolnych,
- d) organizacji pozarządowych,
- e) lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- f) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- g) pozostałej społeczności lokalnej.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Jeleśnia pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² ustawy). Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne środki, pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów Programu.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Jeleśnia, a w jego ramach – Przewodniczący Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jeleśni.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym:

- komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy w Jeleśni oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Jeleśnia, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,
- szkołami, przedszkolami i placówkami oświatowymi,
- placówkami służby zdrowia,
- podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- organizacjami pozarządowymi,
- organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.

VII. GMINNA KOMISJA PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W JELEŚNI (GKPiRPA)

1. Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu.
- b) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

c) Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych.
d) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:

- motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
- udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- kierowanie osób zgłoszonych do GKPiRPA na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby),
- kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- udział w postępowaniu sądowym.

e) Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Gminy Jeleśnia lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

f) Współdziałanie w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenie za pracę na posiedzeniach komisji, pracę w zespole ds. rozmów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin, udział w kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych ustala się ryczałtowo na poziomie:

- dla przewodniczącej komisji- 600 zł brutto miesięcznie
- dla sekretarza komisji- 450 zł brutto miesięcznie
- dla członków komisji- 350 zł brutto miesięcznie

Ustalone wynagrodzenie w punkcie 2 nie przysługuje w przypadku nieobecności trwającej jeden miesiąc.

Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis członka komisji na liście obecności udziału w posiedzeniach komisji lub innych czynności wykonywanych przez komisję.

Wysokości wynagrodzeń ustalonych w punkcie 1, płatne są z dołu, w terminie do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego.

Szczegółowy zakres działań Programu przedstawia Załącznik do Programu pn. „Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok”. W tabeli zawarte są zadania i działania wraz ze wskaźnikami ich wykonania oraz wskazani są realizatorzy i partnerzy zadań.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY JELEŚNIA

mgr inż. Ryszard Nowak

Opracowanie: sekretarz Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jeleśni- Izabela Wyród.

**HARMONOGRAM REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY JELEŚNIA NA ROK 2016.**

Lp.	Kierunek działania Zadanie	Podmiot realizujący	Do kogo skierowane jest zadanie	Termin i miejsce realizacji	Koszt realizacji	Odpowiedzialny za realizację	Cel Przewidywany efekt działania
I	Opracowanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2016 r.	Przewodniczący GKPiRPA Wójt Gminy Jeleśnia	Społeczność lokalna			Przewodniczący GKPiRPA Członkowie GKPiRPA	Wypełnienie ustawowego obowiązku
II	Przyjęcie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2016 r.	Wójt Gminy Jeleśnia Rada Gminy Jeleśnia	Społeczność lokalna	Urząd Gminy Sesja Rady Gminy	Bez kosztów	Przewodniczący GKPiRPA Członkowie GKPiRPA	Wypełnianie ustawowego obowiązku
III	Szkolenie członków GKPiRPA	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Pełnomocnik Wojewody i inne instytucje	Członkowie GKPiRPA	Cały rok	2 000 zł	Przewodniczący GKPiRPA	Podnoszenie kwalifikacji członków GKPiRPA
IV	Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów, zajmujących się profesjonalnie pomaganiem	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Pełnomocnik Wojewody i inne instytucje	Wymienione grupy zawodowe	Cały rok	1 000 zł	Przewodniczący GKPiRPA	Podnoszenie kwalifikacji osób współpracujących z GKPiRPA

	nauczycieli, policjantów, lekarzy, pracowników socjalnych						
V	Dostosowanie gminnych aktów prawnych - uchwał Rady Gminy do zadań wynikających z nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz stanu problemów alkoholowych gminy i gminnego programu profilaktyki. Przyjęcie uchwał zarządzeń, decyzji	Wójt Gminy Jelesnia Rada Gminy Jelesnia	Społeczność lokalna	do 31.03.2016 r.	Bez kosztów	Przewodniczący GKPIRPA Członkowie GKPIRPA	
1.	Ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży	Wójt Gminy Jelesnia	Społeczność lokalna	do 31.03.2016 r.	Bez kosztów	Przewodniczący GKPIRPA Członkowie GKPIRPA	Ograniczenie dostępności zakupu napojów alkoholowych

VI	Kontynuacja bieżącej pracy Komisji; wynagrodzenia dla członków komisji: dla przewodniczącego Komisji 600 zł , dla sekretarza Komisji 450 zł , dla członków Komisji 350 zł , - posiedzenia Komisji, - delegacje	GKPIRPA	Spółeczność lokalna	Cały rok	29 400 zł	Przewodniczący GKPIRPA Członkowie GKPIRPA	Wypełnienie ustawowych zadań
VII	Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń	Wójt Gminy Jeleśnia GKPIRPA	Placówki handlowe i gastronomiczne	Teren gminy - cały rok		Przewodniczący GKPIRPA Członkowie GKPIRPA	Ograniczenie dostępności alkoholu
1.	Monitoring przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości (handel, reklama, zakaz sprzedaży nieletnim) - koszty podróży dla zespołu kontrolującego punkty sprzedaży alkoholu	GKPIRPA Komisariat Policji w Jeleśni	Spółeczność lokalna, władze lokalne	Teren gminy	2 000 zł	Przewodniczący GKPIRPA Członkowie GKPIRPA	Zmniejszanie szkód związanych z łamaniem prawa
VIII	Zwiększenie dostępności pomocy psychospołecznej i terapeutycznej osobom uzależnionym i ich rodzinom	Wójt Gminy Jeleśnia Specjalista psychoterapii uzależnień	Osoby uzależnione i nadużywające alkoholu, członkowie rodzin w/w osób	Cały rok	6 720 zł	Przewodniczący GKPIRPA	Miejsce pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych, ofiar przemocy i członków ich rodzin

1.	Zawarcie porozumienia w sprawie funkcjonowania i rozwoju Ośrodka Leczenia Uzależnień w Żywcu- Śląska Fundacja Błękitny Krzyż z siedzibą w Bielsku- Białej	Wójt Gminy Jeleśnia	Osoby uzależnione od alkoholu	do 31.03.2016 r.	3 000 zł	Przewodniczący GKPIRPA Członkowie GKPIRPA	Rozszerzenie oferty terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin
2.	Powołanie gminnego zespołu orzekającego o przymusie podjęcia leczenia odwykowego. Finansowanie czynności lekarza biegłego	Wójt Gminy Jeleśnia Wyznaczony lekarz biegły	Osoby uzależnione Od alkoholu Osoby uzależnione od alkoholu	Cały rok Cały rok	5 000 zł	Członkowie GKPIRPA Przewodniczący GKPIRPA Wójt Gminy Jeleśnia	Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego. Wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
IX	Utworzenie zespołu interwencji kryzysowej oferującego wszechstronną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie tzn. psychologiczną, medyczną, prawną socjalną	Wójt Gminy Jeleśnia	Osoby współuzależnione, ofiary przemocy	Cały rok	1 000 zł	Przewodniczący GKPIRPA	Profesjonalna pomoc ofiarom przemocy

X	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p> <p>Wsparcie rodziny</p>	<p>Przewodniczący GKPIRPA</p> <p>Profesjonalnie przygotowani instruktorzy i terapeuci</p> <p>Wójt Gminy Jeleśnia</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Członkowie GKPIRPA</p> <p>Wójt Gminy Jeleśnia</p>	Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum	Szkoly podstawowe i gimnazjum,	<p><u>80 480 zł</u></p> <p>40 000 zł zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne na terenie gminy wynagrodzenia dla prowadzących zajęcia pozalekcyjne</p> <p>20 000 zł zakup sprzętu sportowego dla szkół z terenu gminy Jeleśnia</p> <p>3 000 zł nagrody dla dzieci i młodzieży ze szkół z terenu gminy Jeleśnia</p> <p>10 000 zł udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (porady psychologa)</p>	<p>Przewodniczący GKPIRPA</p> <p>Wójt Gminy Jeleśnia</p> <p>Nauczyciele</p>	<p>Prewencja alkoholowa, edukacja społeczna, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem. Twórcze zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży. Tworzenie miejsc organizujących wolny czas i warunki do nauki dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna, zaspokojenie podstawowych potrzeb socjalnych tychże dzieci.</p>
---	---	--	--	--------------------------------	--	---	---

	Przeciwdziałanie Narkomanii	<p>Wójt Gminy Jeleśnia GKPIRPA</p> <p>Koła Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Jeleśnia</p> <p>Członkowie GKPIRPA</p>			<p>10 000 zł udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochroną przed przemocą w rodzinie</p> <p>9 000 zł Wspieranie kultury i tradycji regionalnych</p> <p>8 480 zł Dzień Trzeźwości w Gminie Jeleśnia</p>		
XI	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)	Wójt Gminy Jeleśnia Przewodniczący GKPIRPA Organizacje pożytku publicznego.	<p>Społeczność lokalna;</p> <p>Kluby sportowe;</p> <p>Zespoły regionalne i młodzieżowe;</p> <p>Świetlice szkolne i środowiskowe</p>	Cały rok	<p><u>140 000 zł</u></p> <p>Promocja zdrowego stylu życia, poprzez propagowanie zajęć sportowych wśród dzieci i młodzieży, w tym organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych, treningów i meczów sportowych o zasięgu gminnym.</p> <p>50 000 zł Promocja postaw ograniczających spożycie napojów alkoholowych, poprzez wspieranie</p>	Wójt Gminy Jeleśnia Przewodniczący GKPIRPA	Ograniczanie i zmniejszanie rozmiarów negatywnych następstw nadużywania alkoholu, w szczególności degradacji psychofizycznej, społecznej rodzin z problemem alkoholowym. Promocja zdrowia i aktywnego wypoczynku, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem.

					<p>amatorskiego ruchu artystycznego wśród dzieci i młodzieży o zasięgu gminnym. 20 000 zł</p> <p>Programy opiekuńczo – wychowawcze i socjoterapeutyczne w świetlicach, organizujących wolny czas i warunki do nauki dzieciom i młodzieży na terenie gminy. 10 000 zł</p> <p>Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży ze szkół z terenu gminy Jeleśnia z rodzin dysfunkcyjnych. 50 000 zł</p> <p>Promocja zatrudnienia i aktywizacji osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy. 10 000 zł</p>		<p>Twórcze zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży. Tworzenie miejsc organizujących wolny czas i warunki do nauki dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych</p>
XII	Zakup materiałów dydaktycznych: książek, czasopism, kaset video, o tematyce choroby alkoholowej	Wójt Gminy Jeleśnia Przewodniczący GKPIRPA	Dla potrzeb GKPIRPA i punktu konsultacyjno - informacyjnego	Cały rok	1 000 zł	Przewodniczący GKPIRPA	Szkolenie i szersze oddziaływanie na ogół mieszkańców. Propagowanie abstynenckiego modelu życia.

XIII	Bieżąca obsługa i ewaluacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Przewodniczący GKPIRPA	GKPIRPA			Przewodniczący GKPIRPA	Zapewnienie ciągłości zadań. Stworzenie materialnej podstawy działań.
1.	Tworzenie warunków do bieżącej realizacji programu, zakup niezbędnych materiałów i urządzeń technicznych, remont i wyposażenie pomieszczeń komisji				1 400 zł		

RAZEM: 293 000 zł

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY JELEŚNIA

mgr inż. Ryszard Nowak